

תוכן עניינים

1	שער א': כללי
1	פרק א': מבוא
3	פרק ב': סמכות בית-המשפט לענייני משפחה
3	1. כללי
2	2. "בן משפחתו" של אדם מסויים יכול להיות או "בן זוגו" או "בת זוגו"
3	3. שאלת פרשנות המונח "בן זוג" בחוק
4	4. האם מוסמך בית-משפט לענייני משפחה לאשר הסכם של בני זוג מאותו מין ולתת לו תוקף של פסק-דין מכוח סעיף 3 לחוק?
4	5. בני זוג מאותו המין - לעניין אישור הסכם בין בני זוג, הנטיה המינית אינה רלוונטית
5	6. אישור "הסכם ממון" בין הצדדים (חד-מיניים) מכוח סעיף 3(ג) לחוק בתי-המשפט לענייני משפחה
5	7. נישואין וגירושין - זוגות חד-מיניים
7	פרק א': מבוא
9	פרק ב': תעודת זוגיות
11	פרק ג': סמכויות פקיד רישום - סעיפים 19 עד 23 לחוק
11	1. הדין
13	2. כללי
3	3. העותרים לא התמודדו עם ההבחנה הקיימת בתוך גדריו של חוק מרשם האוכלוסין בין פרט הלאום לבין פרט האזרחות
13	4. העותר בא על סיפוקו כאשר ניתן פסק-הדין בעניינו ותוקן רישומו מעבר לכך עתירתו היא כללית וכוללת, שאינה מתייחסת לאדם מסויים או לקושי מסויים ולא ניתן לדון בה באופן יעיל
14	5. לא הונחה תשתית מספקת למסקנה בדבר קיומו של מצג בלתי-נכון על-פניו, מן הסוג המצדיק אי-רישום מינהלי של הנישואין בידי פקיד הרישום
15	6. לאור תכליתו המשותפת של חוק המרשם לשקף, את פרטי ההורות לילדים במשמעותם האזרחית, אין להתערב בהחלטת פקיד המרשם, העומדת במבחן החוק על-פי תכליתו
16	7. הראיות המינהליות שהיו בידי המשיבים לא היה בהן די לצורך שינוי רישומה של העותרת במרשם האוכלוסין והגדרתה כחסרת דת
17	8. ביצוע של תיקון המצב האישי במרשם האוכלוסין על-פי בקשת העותר, יכול להתבצע רק בכפוף להצגת תעודה ציבורית המעידה שהרישום לא היה נכון
19	9. נכון

9.	חובתו של בעל כלי רכב על-פי חוק כי ידאג לכך שהכתובת המצויה בידיהם של גורמי התעבורה היא כתובתו האמיתית	20
10.	נעשתה פעולה על-ידי בית-הדין הדתי שלא מתוקף הסמכות המוקנית לו בחוק	21
11.	שינוי הכתובת שביצעו העותרים נעשה שלא כדין ואינו משקף את העובדות כפי שהן	22
12.	העותר לא צירף לעתירתו "תעודה ציבורית" כלשהיא ממנה ניתן ללמוד כי רישום הלאום היה שגוי ולפיכך מחייב תיקון	23
13.	אין יסוד להתערבות בהחלטה שלא לרשום כ"יהודי" במרשם האוכלוסין	23
14.	תיקון מרשם ייעשה רק לבקשת התושב שהרישום מתייחס אליו, כך שממילא אין סמכות להורות על שינוי שם של אדם מנוח	24
15.	אין לדרוש שינוי במרשם בסעיף הדת או הלאום ללא תעודה ציבורית מתאימה	25
16.	רישום אביה של העותרת נעשה בהסתמך על הצהרת אבהות, ולא על-יסוד הליך משפטי של אימוץ	26
17.	עד כה הכיר הדין, לצד התא המשפחתי המסורתי הכולל הורים הנשואים זה לזה וילדיהם גם בקיומו של תא משפחתי חד-הורי	27
18.	תכלית החוק למנוע מצב שבו אישה כופה על גבר אבהות באמצעות הודעה חד-צדדית שלה למשרד הפנים	29
19.	זוגיות חד-מינית - אימוץ - רישום שני בני הזוג	29
20.	הסדרת היחס המשפטי לנישואים אזרחיים שנערכו מחוץ לישראל	31
21.	הגדרת בן זוג	31
22.	היכן וכיצד יותרו נישואיהם של בני זוג יהודים מאותו המין?	32
23.	סירוב המשיבים לרשום על-פי הודעה בלבד, וללא הצגת תעודה ציבורית מתאימה, את המערערת 1 הנשואה למערערת 2, כאם נוספת של הקטין	32
24.	ערעור על פסק-דין של בית-המשפט לענייני משפחה שדחה את תביעת המערערים להצהיר שהמערערת 1 היא אימה של הקטינה ת' שנולדה בסרי לנקה	35
פרק ד': הסכמים בין בני זוג חד-מיניים - ממון - הורות משותפת - הפרייה		
39	1. כללי	39
39	1.1 תחולת חוק יחסי ממון על הסכם בין בני זוג חד-מיניים	39
40	1.2 סוגיית ה"ידועים בציבור"	40
41	1.3 מהות היחסים הנדרשת על-מנת שמעמד הצדדים ייחשב כ"ידועים בציבור"	41
43	2. הסכם הורות משותפת - זוגות חד-מיניים	43

3.	רישום שמות שני בני הזוג בתעודת הלידה	43
4.	מתכונת הסדרי הראיה	43
5.	החובה המוטלת על הרשות המינהלית לנהוג באופן שוויוני והאיסור על הפליה	44
6.	האם קיימת חובה משפטית על בן זוג לגלות לבן זוגו האחר טרם הנישואין את נטיותיו או העדפותיו המיניות ואת אמונותיו ומחויבותו הדתית?	45
7.	בנסיבות המקרה דנן השתהותה של המערערת בהסדרת מעמדה ההורי משקפת היעדר אומד-דעת ברור לעניין ההורות המשותפת, ואינה מעידה על אותה כוונה ברורה, הנדרשת במצבים כגון דא	54
8.	לצורך רישום הורות מכוח "זיקה לזיקה" יש להציג תעודה ציבורית מתאימה, ולא ניתן להסתפק בהודעה בדבר לידה או הודעה משותפת של בני הזוג	54
9.	ההורות שמכונן צו ההורות הפסיקתי אינה אך גלימה חיצונית שההורים רשאים לפשוט לאחר שהזוגיות ביניהם קמלה. מדובר באקט מכונן, שנועד להגן על זכויות שני בני הזוג, כשם שהוא שומר על טובת הילד - על קשת החובות ההוריות הכרוכות בכך	55
פרק ה': גירושין בין בני זוג חד-מיניים		57
1.	כללי	57
2.	תביעת מזונות לקטין - ביחסים בין בני זוג חד-מיניים	57
פרק ו': ביטול הסכמים בין בני זוג חד-מיניים		59
1.	מבוא	59
2.	טעות	59
3.	הטעיה	67
3.1.	כללי	67
3.2.	הסתרת נכסים	76
4.	כפייה	76
5.	עושק	80
6.	חוזה למראית עין	92
6.1.	כללי	92
6.2.	מהו חוזה למראית עין?	92
6.3.	סיווגו של חוזה כ"חוזה למראית עין" או "חוזה פסול" והדגשת מאפייניו של ה"חוזה למראית עין"	94
6.4.	רמת ההוכחה	105
6.4.1.	כללי	105
6.4.2.	טענה בעל-פה נגד מסמך בכתב	107
6.5.	"חוזה למראית עין" בצורותיו השונות והמגוונות	110
6.5.1.	חוזה למראית עין לעומת חוזה מלאכותי	110
6.5.2.	סימולציה מלאה לעומת סימולציה יחסית	111

6.5.3 מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין מוחלטת	113
"סימולציה מלאה" {	113
6.5.4 מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין חלקית	114
"סימולציה יחסית": חוזה גלוי וחוזה נסתר	114
6.5.5 חוזה בעל הפגם הכפול - חוזה למראית עין ובלתי-חוקי	119
6.5.6 מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין ובלתי-חוקי	122
6.5.7 מקרים בהם נדחתה הטענה בדבר חוזה למראית עין ובלתי-חוקי	123
6.6 נפקות חוזה למראית עין	124
6.6.1 ביחסים בין הצדדים להסכם	124
6.6.2 חוזה למראית עין וצד שלישי	125
6.6.3 חוזה איננו יכול להפוך בדיעבד לחוזה למראית עין - או שהוא היה מלכתחילה כזה, ואם לא היה, אין הוא הופך בדיעבד לחוזה כזה רק משום שהצדדים סטו מהוראותיו	127
6.7 הלכה פסוקה	127
7. דרך הביטול	132
8. השבה לאחר ביטול	137
9. ביטול הסכמי ממון	139
9.1 כללי	139
9.2 האם אישור הסכם ממון בבית-המשפט לענייני משפחה מונע מהצדדים מלטעון לפגם בכריתת ההסכם?	140
9.3 הדרך הראויה לתקיפת הליך אישור ההסכם	142
9.4 לא ניתן לאפשר לתובעת, היום, ובדיעבד, להתכחש להסכמותיה, המפורשות	142
9.5 תביעות שהוגשו על-ידי ילדי המנוח מנישואיו הראשונים, בגדרם ביקשו התובעים להורות על ביטול הסכם ממון שנערך בין המנוח לבין הנתבעת - התביעה נדחתה	145
9.6 כאשר בהסכם ממון בין בני זוג עסקינן, אשר נערך לאחר הליך גישור ארוך למדי והכולל אישור ההסכם במעמד בית-המשפט - אזי יש ליתן יד לביטול ההסכם אך ורק בנסיבות קיצוניות וחמורות במיוחד	147
9.7 ביטול הסכם בהתנהגות - הלכת פלונית של בית-המשפט העליון מיום 06.12.18 - הסכם ממון שנזנח בטל ובהתאם בטלים גם החיובים מכוחו	149
9.8 התיישנות	157
9.9 שיהוי	157
9.10 האם יש לבטל הסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק-דין, מאחר והוא נערך למראית עין ובמטרה להבריח רכוש מנושה?	160
10. ביטול הסכמי גירושין	162

10.1	גם הסכם גירושין ניתן לביטול בכללותו אם הוכח שנפל פגם בכריתתו.....	162
10.2	אי-גילוי העובדה כי נישואיה של התובעת הותרו.....	164
10.3	תקנת הציבור.....	165
10.4	האם יכול נושה לדרוש ביטול הסכם גירושין שנחתם בין בני זוג?.....	166
10.5	הסכם בעל-פה.....	168
10.6	ביטול הסכם גירושין מחמת מצוקה נפשית.....	169
10.7	ביטול הסכם גירושין מחמת הפרתו.....	178
10.8	תביעה לאכיפת הסכם גירושין.....	179
10.9	תביעה לביטול הסכם גירושין, שחלקו הארי כבר בוצע.....	180
10.10	תביעה לביטול הסכם גירושין ומעשה בית-דין.....	182
10.11	תביעה לביטול הסכם גירושין, יחסי ממון, משמורת ומזונות שקיבל תוקף של פסק-דין - דחיית התביעה על-הסף.....	190
10.12	האם יש להורות על ביטול חלקי של הסכם הגירושין אשר אושר וקיבל תוקף של פסק-דין?.....	204
10.13	תביעה לביטול או לשינוי של הסכם גירושין, שקיבל תוקף שיפוטי - וויתורו של התובע על מרבית חלקו בדירת מגורי הצדדים, וטענתו שוויתור זה היה למעשה על חשבון דמי המזונות המוסכמים - דחייתה.....	205
10.14	תביעה לביטול סעיפים מההסכם הגירושין של הצדדים שקיבל תוקף של פסק-דין באופן שיאפשר עריכת איזון משאבים ומבלי שישנו חיובי המזונות ששולמו לידי התובעת מכוחו.....	206
10.15	בצדק קבע בית-משפט קמא כי המערערת לא עמדה בנטל להוכיח טענות של "פגם ברצון" המקימות עילה לביטול הסכם הגירושין אשר קיבל תוקף של פסק-דין ועל-כן אין מקום לבטלו.....	208
211	שער ג': הורות - בני זוג חד-מיניים	
211	פרק א': מבוא	
	פרק ב': דרכי הולדה המעוגנות בדין הישראלי והמתאפשרות הודות לטכנולוגיה המתקדמת: הליך פונדקאות לפי חוק ההסכמים ושימוש בתרומת ביצית או בתרומת זרע	215
1.	כללי.....	215
2.	זיקה גנטית.....	216
3.	זיקה פיזיולוגית.....	217
4.	אימוץ.....	217
5.	הזיקה לזיקה.....	217
6.	סיכום.....	218
	פרק ג': מודל הורות על בסיס הסכם או יוזמתו וליוויו של התהליך	219
	פרק ד': צו הורות פסיקתי - תמצית ההלכה הפסוקה	227

1. האם ניתן לתת צו הורות פסיקתי מכוח "זיקה לזיקה" לאזרחית של מדינה זרה בעלת מעמד ארעי בישראל הנשואה לאזרחית ישראלית, כאשר הבת הזוג הישראלית היא האם הביולוגית? 227.....	227
2. שאלת תחולתו של צו ההורות, האם ממועד לידת הקטין או שמא ממועד מתן הצו ואילך 227.....	227
3. מהו מועד תחולתו של צו ההורות הפסיקתי במקרה של פונדקאות בחו"ל 228.....	228
4. הליכי פונדקאות שנעשו בחו"ל 228.....	228
5. בקשה להכרה בשלושה הורים לקטינים 228.....	228
6. הכרה וודאית בהורות משפטית 229.....	229
7. שימור הקשר עם הקטין 230.....	230
8. באילו מקרים יינתן צו הורות פסיקתי לאישה שבת זוגה הרתה וילדה תינוקת 230.....	230
9. הצורך בקבלת תסקיר עו"ס טרם מתן צו להורות פסיקתי במקרה של "פונדקאות חו"ל" 231.....	231
10. צו הורות 231.....	231
11. תחולתם של צווי הורות 232.....	232
12. האם יש לאפשר להוריו של מנוח לעשות שימוש בזרעו בהליך הפרייה מלאכותית תוך הסתייעות בתורמת ביצית ואם נושאת (פונדקאית), כאשר לאחר הלידה ינותק הילד מאותן נשים אליהן יש לו זיקה גנטית ויגדל אצל הורי המנוח? 232.....	232
13. חוסר מסוגלות הורית 233.....	233
14. הפקת הולדתו של ילד, מבלי שקיימת כל זיקה גנטית לילוד, אך בשם הרצון העז להיות הורה, ובהיעדר הסדר חוקי בנדון 233.....	233
15. האם יש מקום להכרה נפרדת בהורות התובעת 234.....	234
16. פונדקאות חו"ל - מתן צו הורה 234.....	234
17. צו הורות פסיקתי - דרישת התושבות 235.....	235
18. רישום פרטים במרשם האוכלוסין 235.....	235
19. האם אפשר שיהיו לילד שלושה הורים רשומים ? ולחלופין - האם אפשר שימונה לקטין אפוטרופוס על-אף קיומם של שני הורים ביולוגיים מתפקדים ונוכחים המשמשים לו כאפוטרופוסים טבעיים? 236.....	236
20. האם ניתן לתת צו הורות פסיקתי קודם ללידת העובר, הקובע כי מעת הלידה תהא בת הזוג אשר אינה האם הביולוגית - הורה של הילוד? 236.....	236
שער ד': ההורות על-פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996 239.....	239
פרק א': הזכות להורות - ארבעה אדנים 239.....	239
פרק ב': חוק הפונדקאות - היסטוריה חקיקתית 243.....	243
פרק ג': חוק הפונדקאות בעין בג"צ 781/15 - בני זוג חד-מיניים 245.....	245

פרק ד': חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד),	
התשנ"ו-1996.....	299
1. הגדרות - סעיף 1 לחוק.....	299
2. טובת הקטין - המבקשים אינם תושבי ישראל.....	300
3. הסכם לנשיאת עוברים - סעיף 2 לחוק.....	301
4. אישור הסכם - סעיף 5 לחוק.....	302
5. משמורת - אפטרופסות ומסירה - סעיפים 10-12 לחוק.....	303
6. תחולתו של צו ההורות.....	304
7. תחולת צו ההורות.....	304
8. טענת ה"הורות המשולשת".....	305
9. צו הורות פסיקתי ממועד הלידה.....	305
10. מחלוקת בין הצדדים היא האם צו ההורות שניתן לה' מכח "זיקה לזיקה" חל מיום הלידה או מיום מתן הצו.....	305
11. אין מקום למתן צווי הורות מותלים ומותנים קודם ללידה.....	306
12. חזרה מהסכמה - סעיף 13 לחוק.....	306
13. האם הדין הישראלי מכיר בהורות משולשת?.....	307
14. האם יש בדין הישראלי הכרה במשפחה בת יותר משני הורים?.....	307
15. תובענה בעניין חוק לנשיאת עוברים.....	308
15.1 כללי.....	308
15.2 סמכות שיפוט מקומית בבקשה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור ההסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.....	308
15.3 בקשה על-פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים.....	308
15.3.1 בקשת ההורים המיועדים.....	308
15.3.2 בקשת פקיד הסעד.....	310
15.3.3 בקשת האם הנושאת.....	310
15.3.4 מספר העתקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי חוק לנשיאת עוברים.....	310
16. פירוט - מסמכים מצורפים.....	311
16.1 תצהיר.....	311
16.2 צירוף מסמכים מיוחדים.....	311
17. זהות הצדדים בבקשה על-פי חוק ותקנות הסכמים לנשיאת עוברים.....	311
18. איסור פרסום ההליך או זהות צדדיו.....	313
19. הוצאות הכרוכות באישור הסכם לנשיאת עוברים.....	313
20. בית-המשפט לענייני משפחה איננו קובע אבהות ואימהות רק על בסיס חוק ספציפי אחד ואינו מוגבל רק בכך.....	313
פרק ה': תמצית ההלכה הפסוקה.....	315
1. האם יש להצהיר על אבהות התובע 1 כלפי הקטינות?.....	315

2. האם יש לדרוש תסקיר מטעם השירות להגנת הילד כדי לתת צו הורות פסיקתי?.....	316
3. האם להכיר במערכת כאימה של הקטינה על יסוד ההסכמות שבין הצדדים הנוגעים בדבר ובדרך של פניה לדין ההודי שם בוצעה ההפריה?.....	318
4. מהו האיזון הראוי בין זכותו של המערער לחופש תנועה לצורך הליך פונדקאות בחו"ל, לבין זכות הקניין של הנושים?.....	319
5. האם הנתבעים ידעו כי התובע מצוי בהליך פונדקאות והפלו אותו על רקע הורות?.....	320
6. האם יש להצהיר על המבקשים כהוריו של הקטין אשר נולד בעקבות הליך פונדקאות בחו"ל?.....	321
7. האם במצב של פונדקאות חו"ל במסגרתה נעשה שימוש בתרומת ביצית עם שימוש בזרעו של האב, יש מקום לקביעת האימהות על בסיס המסמכים שבתיק ולאחר בדיקת הרקמות של האב?.....	322
8. האם המצב המשפטי כיום מעניק "מסלול מהיר" למתן פסק-דין הצהרתי דווקא לאלו שנקטו בהליך של פונדקאות בחו"ל?.....	323
9. האם ניתן להסתפק בראיות מבלי לדרוש בדיקת רקמות?.....	325
10. האם יצירת קשר ההורות צריכה להיעשות על-ידי מתן צו הורות פסיקתי לאחר עריכת תסקיר אשר יבחן את טובת הקטין ואת התא המשפחתי כולו?.....	327
11. האם מעמדם של התובע ובן זוגו כתא משפחתי אחד לשם הכרה בלידה כלידת תאומים לאחר שעברו הליך של פונדקאות בחו"ל?.....	329
12. האם מחובתה של המדינה להכיר בהורות של תהליך שבוצע מכוח הסכם פונדקאות פרטי?.....	330
13. האם יש להכיר בזכאותם העקרונית של התובעים למענק אשפוז בגין ההוצאות הכרוכות בלידת ילדיהם באמצעות אם נושאת בחו"ל?.....	332
14. האם חוק הפונדקאות חל על הליך פונדקאות אשר בוצע בחו"ל?.....	333
15. האם קיים צורך בהליך משפטי אשר ייצור קשר של אימהות משפטית בין האם הגנטית לקטין וינתק את הקשר בין האם היולדת לקטין?.....	335
16. האם מתן קיצבת לידה להורים במסגרת פונדקאות ייצור מצב בו על-פיו הורים אשר פנו למוסד הפונדקאות יזכו לזכויות יתר לעומת הורים מאמצים?.....	336
17. פסיקת בית-הדין הרבני בנוגע לשאלה האם יש לאסור על האם הפונדקאית מלהינשא עד כלות 24 חודשים ללידה?.....	337
18. האם יש להתיר לתובע לעשות שימוש בביציותיה של אשתו לשעבר, אשר הופרו מזרעו במסגרת טיפולי פוריות שביצעו בעודם נשואים, לצורך ביצוע הליך פונדקאות וזאת על-אף התנגדותה לכך?.....	338

19.	האם רשאית הוועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים לשקול את מספר ילדיהם של בני זוג המבקשים לקיים הליך פונדקאות בישראל כשיקול-סף?	339
20.	מי הם הוריה של הקטינה, א'?	341
21.	ההכרה בהורותו של התובע על הקטינה	342
22.	הכרה בהורות משפטית	343
23.	ריבוי הורים	343
24.	מועד קבלת צו הורה פסיקתי	344
25.	הטיפולים השונים שעברו התובעים והאמהות הפונדקאיות לביצוע הפרייה ופונדקאות בחו"ל אך משום המצב החוקי בארץ - אינם בגדר "טיפול רפואי מיוחד בחו"ל" על-פי הגדרתו בפוליסה	344
26.	גימלאות להורה מיועד	344
27.	האם מדובר ב"מקרה ביטוח"?	345
28.	בנסיבות המתאימות לכך, מתן צו הורות פסיקתי, טרם הלידה, הוא טובת הילוד	345
29.	צמצום מרבי של התקופה שבה ההורה, עליו מוחל הצו, לא יהיה "הורה" של הילד	346
30.	צו הורות פסיקתי שניתן בהליך פונדקאות	346
31.	מתן צו הורות פסיקתי לבן זוג של ההורה הלא ביולוגי	347
32.	הכרה בהורות מעת לידת הקטין	347
33.	מתן צו הורות רטרואקטיבי	347
34.	בכל מקרה בו מתבקש צו הורות פסיקתי יהא להיעזר בתסקיר עו"ס	348
349	פרק ו': חוק תרומת ביציות, התש"ע-2010	
1.	כללי	349
2.	פרשנות	352
3.	ייחוד ואיסור פעולות	353
4.	תרומת ביציות למטרת הולדה	355
4.1.	כללי	355
4.2.	בקשת ההורים לעשות שימוש בזרע בנם המנוח	363
4.3.	שימוש בזרעו של המנוח לצורך הולדת ילד אותו יגדלו בעצמם ובביתם, כסביו-הוריו של הילד	364
4.4.	הסכמים לשיתוף פעולה בהליך הפריה	364
4.5.	צו הורות לאם	365
4.6.	הסכם הורות עתידית	365
5.	תרומת ביציות למטרת מחקר	365
6.	מאגר המידע	366
7.	מרשם היילודים	368
8.	אנונימיות וסודיות	370

9. עונשין.....	370
10. הוראות שונות.....	372
11. תקנות תרומת ביציות (תשלום פיצוי בשל פעולת שאיבת ביציות ותשלום אגרה בעד אישור רופא אחראי) (הוראת שעה), התשע"ב-2012.....	374
12. תמצית ההלכה הפסוקה.....	376
12.1 האם יש להכיר באדם שיזם ומימן הליך להולדת ילד באמצעות תרומת ביצית כהורה המשפטי של הילד על יסוד ההסכמות שבין הצדדים הנוגעים בדבר?.....	376
12.2 האם ניתן לבצע את הליך ההפריה הנדון בישראל למרות שלא קבוע כך בחוק תרומת ביציות?.....	378
12.3 האם לבעלת הביציות ישנו מעמד משפטי כלפי היילוד?.....	379
12.4 האם יש לקבוע אימהות ביחס לקטינה שבאה לעולם כתוצאה מתרומת ביציות על-אף שאין זיקה גנטית בין הצדדים?.....	380
12.5 תרומת ביציות יכולה לשמש לצורך השתלה בגוף אם נתרמת, או לצורך השתלה באם נושאת.....	381
12.6 האם תהיה זיקה ביולוגית-גנטית במידה והסיבה כי התובעים פנו להליך פונדקאות חו"ל היא בעיית פוריות הנוגעת לביציות האישה?.....	381
12.7 זיקה פיזיולוגית - מודל ההורות הפיזיולוגית, כלומר, מתוקף נשיאת ההריון, הוא לרוב מודל מובנה ובלתי-ניתן להפרדה מהמודל הגנטי, מקום בו מדובר בהולדה "טבעית".....	382
פרק ז': הוכחת אבהות בראיות אחרות ולא באמצעות הבדיקה הגנטית. 385	
1. מבוא.....	385
2. בנסיבות אלו יש לבחון את שאלת האבהות באמצעות ראיות אחרות, אשר אינן מקימות את אותה וודאות המתקבלת מתוצאותיה של בדיקה גנטית.....	386
3. בית-המשפט מוסמך לפסוק בתביעת אבהות גם ללא ביצוע בדיקה, ועל-סמך ראיות אחרות שיוצגו לפניו. אולם ישנן נסיבות שבית-המשפט לא ילך בדרך זו אלא יחייב בבדיקה גנטית.....	390
4. המערערת טענה אין להכיר באבהות ללא ביצוע בדיקה גנטית המהווה, לשיטתה, את הראיה הטובה ביותר להוכחת אבהותו של המשיב על הקטין.....	395
5. דרך המלך להוכחות ההורות הביולוגית היא באמצעות בדיקה גנטית, אך ניתן להוכיחה גם באמצעים אחרים, בהתאם לשיקול-דעת בית-המשפט לענייני משפחה.....	396
6. הבדיקה הגנטית הינה הבדיקה הטובה והוודאית ביותר לקביעת אבהות ביולוגית וברי כי הינה האמצעי המועדף לשימוש במסגרת תביעות להכרה באבהות ומהווה הראיה הטובה ביותר.....	399

7. נקבע כי בדיקת הרקמות לקביעת אבהות הינה הבדיקה המהימנה ביותר לקביעת אבהות אך ישנם מצבים בהם ניתן לקבוע אבהות ללא בדיקה זו	400
8. לשם מתן צו בדיקה גנטית בתביעות לאבהות בהן טוענת האם, כי קיימה יחסים עם האב עד סמוך להתעברות וזה האחרון טוען שהפסיק לקיים יחסים כאמור זמן רב קודם לכן, די בכך שישוכנע בית-המשפט, כי לא ניתן לשלול לחלוטין עמדת האם בדבר נכונות קשרי ההורות הנטענים	401
פרק ח': אימוץ ילדים - בני זוג חד-מיניים	405
1. חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981	405
2. תקנות אימוץ ילדים (בדיקת כשירות מבקש), התשנ"ח-1998	427
3. תקנות אימוץ ילדים (בעלי מקצוע בעמותה מוכרת), התשנ"ח-1998	428
4. תקנות אימוץ ילדים (הוראות בדבר שמירה נפרדת וחסויה של פרטי הורה שני והשימוש בהם), התשע"ב-2012	428
5. תקנות אימוץ ילדים (הכרה בעמותה לאימוץ בין-ארצי), התשנ"ח-1998	430
6. תקנות אימוץ ילדים (הסכמת הורה), התשע"ב-2011	432
7. תקנות אימוץ ילדים (כללי פרסום), התשנ"ח-1998	433
8. תקנות אימוץ ילדים (כללים למתן הנחה למבקש באימוץ בין-ארצי), התשס"ט-2009	433
9. תקנות אימוץ ילדים (תשלומים מרביים לעמותה מוכרת), התשנ"ח-1998	436
10. תקנות 60 עד 96 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020 - אימוץ	437
10.1 תקנות 60 עד 96 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - הדין	437
10.2 דברי הסבר לטיטות תקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - אימוץ	444
11. הזכות להורות	445
12. מודלים של הורות	446
13. "אימוץ סגור" - "אימוץ פתוח"	448
14. חשיבות הזמן בהליך האימוץ	450
15. הגדרות - סעיפים 1-1א לחוק	451
16. דת המאומץ - סעיף 5 לחוק	451
17. הסכמת הקטין - סעיף 7 לחוק	454
18. הסכמת הורה וחזרה מהסכמה וסיוג ההסכמה - סעיפים 9 ו-10 לחוק	455
19. הורי הורים - סעיף 11 לחוק	459
20. מסירת הילד לאימוץ - סעיף 12 לחוק	460

20.1 כללי.....	460
20.2 ניתן למסור ילד למשפחה המתכוונת לאמצו בטרם הוכרז כבר-אימוץ בתנאי שהעניין מוצדק כדי למנוע נזק לילד.....	461
20.3 האם ניתן להקנות מעמד של הורה מכוח הסכמה בין פרטים?.....	462
20.4 החשיבות שביצירת רציפות פיזית ורגשית לקטין.....	462
21. מסוגלות הורית - סעיף 13 לחוק.....	464
21.1 סעיף 13(א)(7) לחוק.....	464
21.2 תיאורית ההתקשרות.....	466
21.3 האם היה קיים ספק במסוגלות העכשווית של האב הביולוגי לגידול הילדות על-פי טובתן בנסיבותיהן כפי שהתפתחו?.....	467
21.4 האם הקטין בר-אימוץ כלפי המבקש מכוח סעיף 13(א)(7) לחוק האימוץ?.....	468
21.5 האם יש לקבל את בקשת ההורות של המבקשת על בסיס אדנים חלופיים ומשלימים לדין הישראלי, בין-היתר מכוח סעיף 13 לחוק האימוץ?.....	470
21.6 באיזה מצב תתקיים הכרזה על קטין כבר-אימוץ לפי סעיף 13(א)(7) לחוק האימוץ?.....	472
21.7 האם במקרה הנדון עלול אימוץ פתוח להכביד על הקטינה ועל התערותה במשפחה המיועדת לאימוץ?.....	474
21.8 מה תהיה המדיניות השיפוטית לעניין הכרזת קטין כבר-אימוץ כלפי אב לא ידוע?.....	475
21.9 האם יש לצמצם את האימוץ ל"אימוץ פתוח" או להותירו כ"אימוץ סגור"?.....	476
21.10 האם יש לנקוט בשלילת או הגבלת אפטרופסות של ההורה במקרה הקיצוני, כאשר הורשע בפלילים בפגיעה בילדיו?.....	478
21.11 האם טובת הקטינים מצדיקה לתת רשות ערעור כדי לבחון את צמצום תוצאות האימוץ פעם נוספת?.....	479
21.12 האם נסיבות המקרה מצדיקים "אימוץ פתוח"?.....	480
21.13 האם ניתן לצמצם את תוצאות האימוץ ל"אימוץ פתוח"?.....	480
22. תוצאות האימוץ - סעיף 16 לחוק.....	482
23. סודיות - סעיף 21 לחוק.....	486
24. זכות העיון בפנקס האימוצים - סעיף 30 לחוק.....	487
25. האם, בדומה לסעיף 33 לחוק אימוץ ילדים, התקיים איסור פלילי בעניין הנדון עקב פגיעה בפרטיות של צדדים שלישיים?.....	489
26. איסור הגילוי - סעיף 34 לחוק.....	490
26.1 תיקון סעיף 34 לחוק משנת תשע"ח.....	490
26.2 האם בוצע פרסום אסור בניגוד לסעיף 34 לחוק אימוץ ילדים?.....	492

26.3	מתי יתיר בית-המשפט פרסום?	496
26.4	איזו זכות גוברת - הזכות לחסיון הקטינה או זכותו של האב הביולוגי לצלמה?	498
26.5	כל פרסום הוא גילוי, אך לא כל גילוי הוא פרסום	499
27	ההלכה הפסוקה	501
27.1	האם יש להגביל את האפוטרופסות מאחר והאפוטרופוס אינו מקיים חובותיו על-פי החוק?	501
27.2	האם, בדומה לסעיף 33 לחוק האימוץ התקיים איסור פלילי בעניין הנדון עקב פגיעה בפרטיות של צדדים שלישיים?	502
27.3	אין להורים המיועדים לאמץ כל מעמד בשלב הראשון של תיק האימוץ לפי סעיף 10 לחוק אימוץ ילדים	503
27.4	הסדרתו של הליך האימוץ הבין-ארצי בחוק אימוץ ילדים	505
27.5	הורים גרושים - אימוץ	505
27.6	האם שתי נשים בלתי-נשואות, אימהות לילדים, המקיימות מערכת חיים זוגית משותפת, כשירות על-פי דין לאמץ, הדדית, האחת את צאצאי רעותה	506
27.7	"טובת המאומץ", כשהמועמד לאימוץ אינו קטין אלא בגיר	506
507	שער ה': זכויות בני זוג חד-מיניים	
507	פרק א': מבוא	
509	פרק ב': תהליך פונדקאות בחו"ל - הגדרת "מקרה ביטוח"	
511	פרק ג': אירועי הפליה	
1.	האמנם יכולים היו הנתבעים לסרב לבצע עבודה עבור התובעת היות והם מתנגדים עקרונית לפעולותיה? האמנם סירובם של הנתבעים להדפיס ולייצר חומרים לתובעת בשל זהותה ותכליתה הינו בדין?	511
2.	בית הארחה סירב לערוך את מסיבת החתונה של התובעות בשל היותן לסביות	512
513	פרק ד': כשלון פרוצידורת הפונדקאות	
פרק ה': זכאות למענק אשפוז בגין לידה באמצעות אם פונדקאית מחוץ לישראל או קצבת לידה	515	
1.	דמי אשפוז	515
2.	זכאות לקצבת לידה	515
3.	תביעה לדמי לידה ודמי אשפוז בהליך פונדקאות של בני זוג מאותו המין	516
519	פרק ו': תשלום קצבת שאירים כאלמנת מבוטח	
פרק ז': הכרה באחיות כ"ידועים בציבור" לצורך קבלת קצבת שאירים	521	
1.	כללי	521
2.	"אלמנה"	543
3.	ידועה בציבור	546

4.	"נפרדת ממנו" מטעמים אובייקטיביים.....	551
5.	הכרה בידועה בציבור כאלמנה.....	553
6.	ידועה בציבור - מעשה בית-דין.....	555
7.	מניעת מגורים משותפים מסיבות אובייקטיביות.....	556
8.	קבלת טענת התובע כי הוא חי עם המנוחה, וניהל איתה משק בית משותף.....	558
9.	ידועה בציבור - פירוד על-פי רצון אחד מבני הזוג.....	558
10.	הדרישה שבסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי חמורה מזו שבחוק הבטחת הכנסה.....	559
11.	אין לדעת מהתובעת מתי באמת חיו יחדיו ולכמה זמן בכל "תקופה" כזו.....	560
12.	"ידועה בציבור" - אלמנה לצורך קבלת התגמולים.....	561
13.	יש לראות במערערת כידועה בציבור של המנוח היות והתמלאו שני הקטריונים להגדרת ידועה בציבור.....	561
14.	יש להוכיח חיים משותפים על-מנת להיחשב ידועה בציבור של המנוח.....	562
פרק ח': עניינים שונים..... 563		
1.	קביעה שהתיבה "איש ואשתו יחד" תחול גם על בני זוג מאותו המין היא החלופה הפרשנית שמיטיבה להגשים את תכליות הסעיף. הדבר נובע בראש ובראשונה מתכליתו הפנימית של חוק האימוץ, שמורה לנו ליתן מעמד בכורה לעיקרון טובת הילד, אך בכך גם ניתן ביטוי לתמורות שחלו בחברה הישראלית בכל הנוגע לתפיסת התא המשפחתי, בחלוק העשורים הארוכים מאז חקיקתו של חוק האימוץ.....	563
2.	במקרה דנן, הצדדים לא ניהלו משק בית משותף, חיו יחדיו רק 15% בממוצע בשנה וזאת כל פעם לתקופות קצרות, לא היה להם חשבון בנק משותף, כל אחד קיים את עצמו כלכלית באופן נפרד ואף אחד לא העביר כספים למשנהו, הצדדים לא נישאו למרות שהדבר אפשרי בצרפת (י' לא הכחיש טענה זו שפי' העלה בערעור שהגיש) ולא ערכו כל טקס זוגי אחר, לא נרכש אף נכס שנרשם ע"ש שניהם, אף אחד לא נרשם כמוטב בפוליסה או כנהנה בצוואה של משנהו והם לא הביאו ילדים. לפיכך, אין להתערב במסקנת בית-משפט קמא שהצדדים לא ראו עצמם כזוג נשוי ולכן לא היו ידועים בציבור.....	563
3.	טובת הקטינה במקרה דנן, שלא תהיה עדיפות משפטית כלשהיא לאחת האימהות שמגדלות יחדיו את הקטינה. הכרה במעמדה של האם הגנטית רק מכוח צו הורות עלולה לגרום למעמד נחות יותר, אף ששתיהן רשומות כאימהות במרשם ועל-אף שמעמדן של צו הורות פסיקתי מבחינה משפטית בעל משקל דומה.....	564

4. חוק האימוץ וחוק הפונדקאות דורשים את דרישת התושבות משני טעמים עיקריים: האחד - יותר טכני - שעניינו היכולת לערוך בדיקה של ההורים והקטין וזה מתאפשר בד"כ רק כשכולם נמצאים בישראל והשני - שהוא העיקרי - מאחר שילדים שניתן לאמצעם או אימהות נושאות, הם "משאב מוגבל" שיש עליו מתחרים רבים. המחוקק רצה להבטיח שרק מי שיגדל את ילדו בישראל יוכל לזכות בילד מאומץ או בילד שנולד באמצעות פונדקאות וישראל לא תעניק משאב מוגבל זה למי שלא השתקע בישראל ויש חשש שייטול את הילד לחו"ל ויגדלו שם 564.

5. הפרת הסכם הורות משותפת - כאשר הצדדים בחרו לנסח את הסכם תחילת הטיפול כפי שנוסח, יש ליתן למונח "מועד ההפריה עצמה" את משמעותו הפשוטה ולקבוע כי מועד זה לא הגיע בנסיבות המקרה שלפנינו בו כל שלושת ניסיונות ההזרעה לא עלו יפה 564.

6. הנחיות היועצת המשפטית לממשלה מחייבות את גורמי הממשלה ואותם בלבד, ולא את בתי-המשפט. בית-המשפט נהנה מעקרון עצמאות השפיטה ואף מחוייב לפעול לפיו, קרי, אין על בית-המשפט אלא מרות הדין בלבד 565.

7. על-פי המצב המשפטי כיום, צו הורות פסיקתי הוא שמכונן את הורותו של ההורה הלא-ביולוגי מכוח "זיקה לזיקה", הן בנסיבות של פונדקאות חו"ל והן בנסיבות של תרומת זרע אנונימית. לא למותר להוסיף כי "משהושלם הליך הכינון, הורות היא הורות", ואין כל הבדל מבחינת הדין בין ההורה הביולוגי להורה הלא-ביולוגי" 565.

8. פסיקתו של בית-הדין הארצי בדבר השוואת זכותו של גבר בזוגיות חד-מינית לזו של האישה לא נועדה לבטל את הסדר דמי הלידה שקבע המחוקק, אלא אך להתאים את ההסדר הקיים לזוגות חד-מיניים. זאת, תוך השוואה בין זכאותו של אחד מבני הזוג לזכאותה של האישה והשוואתו, כפועל יוצא, של בן הזוג השני לזכאות של הגבר 565.